

Bijlage 34 bij het besluit van de Vlaamse Regering van tot wijziging van de regelgeving over de indeling van studiegebieden in opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs, de studiebekrachtiging en de modulaire structuur van het secundair volwassenenonderwijs voor de studiegebieden algemene personenzorg, auto, bibliotheek-, archief- en informatiekunde, drankenkennis, Europese hoofdtalen richtgraad 1 en 2, Europese neventalen richtgraad 1 en 2, Europese talen richtgraad 3 en 4, Hebreeuws, horeca, ICT-technieken, mechanica-elektriciteit, Oosterse talen, Scandinavische talen, Slavische talen en specifieke personenzorg

Bijlage VI bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 september 2010 betreffende de modulaire structuur van het secundair volwassenenonderwijs voor het studiegebied bibliotheek-, archief- en documentatiekunde

---

Beroepsopleiding

Studiegebied Bibliotheek-, archief- en documentatiekunde • 01.02.2022

Art-handler

Opleidingsprofiel secundair volwassenenonderwijs

BO BD 403

REFERENTIEKADER:

ERKENDE BEROEPSKWALIFICATIE: "ART-HANDLER"

NIVEAU BEROEPSKWALIFICATIE: 4

Art-handler

OMSCHRIJVING OPLEIDING

In de opleiding Art-handler leert men de erfgoed- en kunstobjecten manipuleren, verpakken, verplaatsen en installeren teneinde deze zo veilig mogelijk van één locatie naar een andere (tentoonstellingsruimte, erfgoeddepot) te brengen.

RELATIE OPLEIDING BEROEPSKWALIFICATIE

Elke module is samengesteld uit de competenties en de descriptorelementen kennis en vaardigheden van de erkende beroepskwalificatie.

De descriptorelementen context, autonomie en verantwoordelijkheid gelden als algemeen kader voor de volledige opleiding.

SAMENHANG

De opleiding Art-handler heeft inhoudelijk verwantschap met de opleiding Behoudsmedewerker erfgoed binnen het studiegebied Bibliotheek-, archief-, en documentatiekunde.

Deze opleiding deelt immers een aantal competenties en kenniselementen en omvat een gemeenschappelijke module, namelijk

- Module Oriëntatie in de cultureel erfgoedsector

LINK BEROEPSKWALIFICATIE

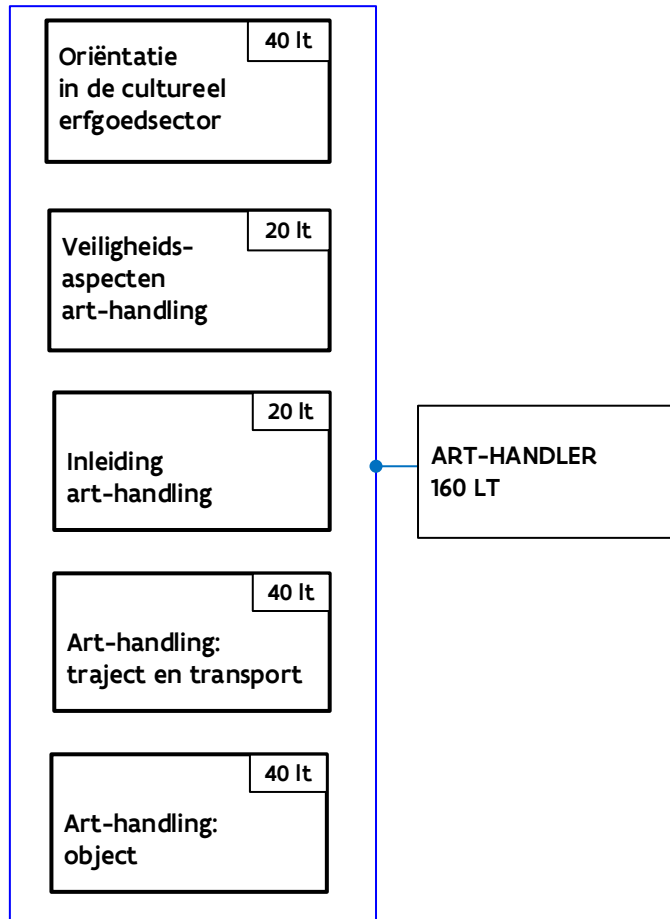
[Art-handler \[2020 \]](#)
BK-0430-2

MODULAIR TRAJECT

De opleiding "Art-handler" bestaat uit 5 modules:

- Oriëntatie in de cultureel erfgoedsector	40 Lt	M BD G050
- Veiligheidsaspecten art-handling	20 Lt	M BD 055
- Inleiding art-handling	20 Lt	M BD 056
- Art-handling: traject en transport	40 Lt	M BD 057
- Art-handling: object	40 Lt	M BD 058

CERTIFICERING

Elke module wordt bekrachtigd met een deelcertificaat.

Deze opleiding leidt tot het certificaat Art-handler en een bewijs van beroepskwalificatie van niveau 4 van Art-handler.

OPLEIDINGSDUUR

De opleiding omvat in totaal **160** lestijden.

ATTESTEN EN VOORWAARDEN

INSTAPVEREISTEN

GEEN PIJLEN TUSSEN MODULES

De cursist is niet gebonden aan een verplichte volgorde relatie in het traject en moet niet beschikken over een deelcertificaat (deelcertificaten) om aan de module te participeren.

Modules

MODULE ORIËNTATIE IN DE CULTUREEL ERFGOEDECTOR

SITUERING

In deze module leert de cursist de erfgoedsector kennen. De cursist verwerft kennis over de structuur, de verschillende subsectoren, organisaties, wetgeving, procedures, registratie, schadefactoren en de rol van de behoudsmedewerker en art-handler in de erfgoedsector.

De competenties en kennis komen geïntegreerd aan bod in de module. De module wordt als geheel geëvalueerd.

NR	COMPETENTIES	TE INTEGREREN KENNIS
1	<i>Ontwikkelt de eigen deskundigheid</i> <ul style="list-style-type: none"> – Blijft op de hoogte van relevante nieuwe inzichten en methodes – Onderhoudt een netwerk met collega-erfgoedwerkers binnen en buiten de organisatie	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van de erfgoedsector – Kennis van relevante (nieuwe) inzichten en methodes voor het omgaan met erfgoedobjecten en (archief)bestanden
2	<i>Gaat op een methodische en deontologische manier om met erfgoed</i> <ul style="list-style-type: none"> – Past de specifieke deontologische codes toe – Past de methodologie en procedures voor collectiemanagement toe – Past de Belgische en Europese normen toe met betrekking tot conservatie-restauratie van cultureel erfgoed	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van deontologische codes (ICOM, ECCO, IFLA, ICA, ...) – Basiskennis van methodologie en procedures voor collectiemanagement (zoals bv. de Spectrum-standaard) – Kennis van Belgische en Europese normen (zoals EN16095, EN16096 en EN16141)
BK-0431-2/3	<i>Volgt de toestand van bewaring van de objecten op onder toezicht van de verantwoordelijke expert, zowel in depot als in tentoonstelling</i> <ul style="list-style-type: none"> – Monitort de bewaaromstandigheden van de directe en indirecte omgeving (klimaat, licht en verontreiniging) – Detecteert en signaleert mogelijke schadefactoren (de tien risicofactoren: water, verkeerde temperatuur, brand, verkeerde relatieve luchtvochtigheid, diefstal en vandalisme, verontreiniging, licht, ongedierte en schimmel, verlies van informatie, fysieke krachten) – Stelt de algemene toestand/conditie van de objecten of materialen vast	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van de bediening van technische apparatuur (bv. bevochtigers en ontvochtigers, meetapparatuur, ...) – Kennis van de materiaal-technische en constructieaspecten van objecten – Kennis van preventieve conservatie – Kennis van IPM (Integrated Pest Management)-controles – Kennis van de procedures beschreven in het collectiebeleidsplan van de beheerder – Grondige kennis van de meest voorkomende schadefactoren en schadebeelden die erfgoed kunnen bedreigen

MODULE VEILIGHEIDSASPECTEN ART-HANDLING

SITUERING

De module focust op twee aspecten in verband met veiligheid: persoonlijke veiligheid en veiligheid van het object. Cursisten leren hoe ze objecten kunnen hanteren zonder werkongevallen. Hierbij is er een focus op geschikte beschermingsmiddelen en werkmateriaal in functie van verschillende type van objecten. Daarnaast leren cursisten hoe ze objecten kunnen hanteren zonder ze te beschadigen. Opnieuw is hierbij een focus op geschikte werkmaterialen en de omgeving, waarin het object wordt gehanteerd.

De competenties en kennis komen geïntegreerd aan bod in de module. De module wordt als geheel geëvalueerd.

NR	COMPETENTIES	TE INTEGREREN KENNIS
5	<p><i>Kiest voor een geschikte persoonlijke uitrusting in functie van een veilige, propere en schadevrije verplaatsing van objecten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Selecteert conservatiegeschikte handschoenen (bijv. nitril, katoen, ...) – Selecteert de geschikte kledij (bijv. antistatisch, geen knopen, geen kettingen of juwelen, toegangsbadges, ...) – Neemt alle mogelijke maatregelen om schade te vermijden – Schakelt bij schade aan het object onmiddellijk de verantwoordelijke expert in – Waakt erover dat laadruimten van transportvoertuigen proper/zuiver zijn – Ziet erop toe dat de ruimte tijdens verpakking veilig is (geen schilderwerken, geen stof, geen open ramen en deuren, ...)	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van de meest voorkomende schadefactoren en risico's die erfgoed kunnen bedreigen
6	<p><i>Zorgt voor de geschikte uitrusting in functie van de persoonlijke en collectieve veiligheid en een professionele werkruimte</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kiest geschikte beschermingsmiddelen (bijv. harnas voor werken op hoogte, ...) – Schat risico's in voor anderen en de omgeving (bijv. als het object omgeven is door brandbare vloeistof, als het object zelf toxische materialen/substanties bevat, ...) – Neemt de nodige maatregelen om de persoonlijke en collectieve veiligheid te garanderen – Respecteert de wettelijke richtlijnen rond veiligheid – Zorgt voor voldoende werkmateriaal (tafels, gereedschap, rollend materieel, ...)	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van veiligheidsvoorschriften – Kennis van hef-en tiltechnieken – Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen – Kennis van wettelijke richtlijnen van veiligheid

SITUERING

In deze module maakt de cursist kennis met de principes van art-handling. De cursist leert om de probleemstelling, de hantering of transport van het object, te analyseren en een stapsgewijze aanpak voor te bereiden voor uitvoering. Hierbij heeft de cursist aandacht voor de kwetsbaarheid van het object en de risico's tijdens het traject van het object.

De competenties en kennis komen geïntegreerd aan bod in de module. De module wordt als geheel geëvalueerd.

NR	COMPETENTIES	TE INTEGREREN KENNIS
3	<p><i>Schat risico's in voor het object aan de hand van de objectconditie en de materiaaltechnische/constructieaspecten van het object in overleg met de verantwoordelijke</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Schat de kwetsbaarheid van materiaal(soort) in – Brengt de constructieopbouw in kaart – Detecteert zwakheden en zwaartepunten in de constructie 	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van de meest voorkomende schadefactoren en risico's die erfgoed kunnen bedreigen – Kennis van de materiaal-technische en constructieaspecten van objecten
4	<p><i>Reikt oplossingen aan om het object veilig en met zo weinig mogelijk risico te verplaatsen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Stelt maatregelen voor om gedetecteerde risico's op te heffen zoals ondersteuning, veilige manipulatie en verplaatsing na overleg met de verantwoordelijke – Stelt de benodigde mankracht voor – Stelt de meest geschikte route van verplaatsing voor – Stelt het benodigde verplaatsingsmateriaal voor in functie van de objectnaden 	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van conservatiegeschikte verpakkingsmaterialen – Kennis van de meest voorkomende schadefactoren en risico's die erfgoed kunnen bedreigen – Kennis van diverse/aangepaste transportmaterialen voor verplaatsing van erfgoedobjecten – Kennis van de bediening van technische apparatuur en installaties – Kennis van de materiaal-technische en constructieaspecten van objecten – Kennis van art-handlingstechnieken om kunst- en erfgoedobjecten te verplaatsen – Kennis van relevante (nieuwe) inzichten en methodes voor transport en ondersteuning van objecten

SITUERING

In deze module leert de cursist een object te verplaatsen (intern), het laden en lossen van objecten en de bijhorende technieken en apparatuur. Ook leert de cursist het extern transport van objecten uitvoeren.

De competenties en kennis komen geïntegreerd aan bod in de module. De module wordt als geheel geëvalueerd.

NR	COMPETENTIES	TE INTEGREREN KENNIS
7	<p>Voert de interne verplaatsing van objecten en veilige en deskundige handling uit in overleg met de verantwoordelijke</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kiest geschikte hulpmiddelen bij verplaatsing – Hanteert geschikte hulpmiddelen bij verplaatsing – Past hef- en tiltechnieken toe – Analyseert de route – Past de voorgestelde route indien nodig aan 	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van de bediening van technische apparatuur en installaties – Kennis van art-handlingstechnieken om kunst- en erfgoedobjecten te verplaatsen – Kennis van relevante (nieuwe) inzichten en methodes voor transport en ondersteuning van objecten – Kennis van hef-en tiltechnieken
10	<p>Voert het laden en lossen uit</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kiest geschikte hulpmiddelen bij verplaatsing – Hanteert geschikte hulpmiddelen bij verplaatsing – Plaatst en bevestigt de (verpakte) objecten op optimale wijze in het transportvoertuig (sangels en steunen) – Past hef- en tiltechnieken toe – Controleert gesloten verpakkingen na verplaatsing op beschadigingen aan de objecten – Past de eerste zorgen toe bij eventuele kwetsuren bij het laden en lossen 	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van de bediening van technische apparatuur en installaties – Kennis van hef-en tiltechnieken – Kennis van EHBO
11	<p>Voert het externe transport van de objecten uit</p> <ul style="list-style-type: none"> – Analyseert de route – Past de voorgestelde route indien nodig aan – Laat het voertuig nooit onbeheerd achter – Ziet toe op objectveilige verplaatsing en bevestiging door anderen (bijv. toezicht op de luchthaven op de objecten i.f.v. schokken bij het plaatsen en luchtweerstand tijdens de vlucht) – Zorgt ervoor dat de (vervoers)documenten ondertekend worden (bijv. CMR, pakbon, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van deontologische codes (ICOM, ECCO, IFLA, ICA, ...) – Kennis van de meest voorkomende schadefactoren en risico's die erfgoed kunnen bedreigen – Kennis van art-handlingstechnieken om kunst- en erfgoedobjecten te verplaatsen – Kennis van vervoersdocumenten en douanevoorschriften

SITUERING

In deze module leert de cursist objecten opstellen in de ruimte, rekening houdende met de aard en conditie van het object, de geschikte ondersteuningsvorm, enz. De cursist leert objecten verpakken en uitpakken met het juiste materiaal, de juiste labels en neemt de veiligheidsregels in acht.

De competenties en kennis komen geïntegreerd aan bod in de module. De module wordt als geheel geëvalueerd.

NR	COMPETENTIES	TE INTEGREREN KENNIS
8	<p>Zorgt voor deskundige opstelling in functie van het object en de context in overleg met de verantwoordelijke</p> <ul style="list-style-type: none"> – Schat de mogelijkheden van de ruimte in (draagkracht van muur, plafond en vloer) – Kiest de bevestigingsmethode – Kiest de ondersteuning (bijv. sokkel, verankering, ...) – Houdt rekening met de aard en conditie van het object – Maakt eenvoudige ondersteuningsvormen op maat – Voert het opstellingsplan nauwkeurig uit 	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van de meest voorkomende schadefactoren en risico's die erfgoed kunnen bedreigen – Kennis van de constructie van 'museaal' geschikte ondersteuningsvormen – Kennis van de materiaal-technische en constructieaspecten van objecten – Kennis van relevante (nieuwe) inzichten en methodes voor transport en ondersteuning van objecten
9	<p>Verpakt de objecten en pakt ze uit volgens de aanwijzingen van de verantwoordelijke</p> <ul style="list-style-type: none"> – Stelt geschikt verpakkings- en buffermateriaal voor in functie van de objectveiligheid – Hanteert het juiste buffermateriaal om schokken en trillingen op te vangen – Stelt maatregelen voor ter optimalisering van de verpakkingswijze/materialen – Brengt de juiste labels (bijv. face up/face down, fragile, full/empty, ...) en identificatiegegevens aan op verpakkingen – Waakt erover dat de gebruikte verpakkingsmaterialen en kisten veilig en proper zijn (vrij van stof, schimmel, ongedierte) – Waakt erover dat verpakkingsmateriaal niet verouderd of verzuurd is 	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis van conservatiegeschikte verpakkingsmaterialen – Kennis van de meest voorkomende schadefactoren en risico's die erfgoed kunnen bedreigen – Kennis van de materiaal-technische en constructieaspecten van objecten – Kennis van relevante (nieuwe) inzichten en methodes voor transport en ondersteuning van objecten – Kennis van correct labelen van verpakking

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van tot wijziging van de regelgeving over de indeling van studiegebieden in opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs, de studiebekrachtiging en de modulaire structuur van het secundair volwassenenonderwijs voor de studiegebieden algemene personenzorg, auto, bibliotheek-, archief- en informatiekunde, drankenkennis, Europese hoofdtalen richtgraad 1 en 2, Europese neventalen richtgraad 1 en 2, Europese talen richtgraad 3 en 4, Hebreeuws, horeca, ICT-technieken, mechanica-elektriciteit, Oosterse talen, Scandinavische talen, Slavische talen en specifieke personenzorg.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS